

# Suunnitelma kurinpitotoimien käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelyistä Laukaan lukiossa

---

Lukiolain (714/2018) 40 §:n 1 momentin ja (1217/2020) 7 momentin mukaan opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön ja koulumatkaan. Koulutuksen järjestäjän tulee suojata opiskelijaa kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä. Lukiolain 30 §:n 2 momentin mukaan opiskelijan on käyttäydyttävä muita kiusaamatta ja vältettävä toimintaa, joka voi vaarantaa muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Lukioyhteisön yhteistyö ja erilaiset pedagogiset ratkaisut luovat edellytyksiä hyvän työrauhan rakentumiselle. Lukiokoulutuksen järjestäjällä on oikeus käyttää myös lukiolain mukaisia kurinpitotoimia.

Lukiolain 40 §:n 3 momentin mukaan koulutuksen järjestäjän tulee paikallisen opetussuunnitelman yhteydessä laatia ja ohjeistaa suunnitelma kurinpitotoimien käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista.

Laukaan lukion kurinpitosuunnitelma on erillinen asiakirja, joka on opetussuunnitelman liitteenä.

Laukaan lukion suunnitelma kurinpitotoimien käyttämisestä

Lukion opetussuunnitelman linkki: <https://peda.net/laukaa/lukio/opetussuunnitelmat/lops2021>

Suunnitelma on käsitelty Laukaan lukion opiskelijakunnassa

Suunnitelma on käsitelty Laukaan lukion henkilökunnan kokouksessa

Suunnitelma on hyväksytty sivistyslautakunnassa

## Sisällys

Lukijalle

1. Yhteistyö eri viranomaistahojen ja huoltajien kanssa
  2. Menettelytavat rike- ja häiriötilanteissa
  3. Kurinpidolliset toimet
  4. Periaatteet hallinnon yleisten oikeusturvaperiaatteiden noudattamiseen kurinpitotoimia käytettäessä
  5. Ohjeet kurinpitotoimen kirjaamista varten
  6. Perehdyttäminen ja osaamisen varmistaminen
  7. Tiedottaminen
  8. Menettelytavat suunnitelman seurantaan sekä sen toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointia varten
- Liite 1: Laukaan lukion järjestyssäännöt

## Lukijalle

Tämän suunnitelman tarkoituksena on taata omalta osaltaan turvallinen opiskeluympäristö, työrauha, sisäinen järjestys ja opiskelun esteetön sujuminen kaikille opiskelijoille ja kouluyhteisössä toimiville henkilöille. Laukaan lukiossa noudatetaan lukiolakien 714/2018 ja 1217/2020 määräyksiä koskien opiskelijan turvallisuutta ja kurinpitoa.

Suunnitelma kurinpitotoimien käyttämisestä on osa lukion opetussuunnitelmaa, johon se on liitetty erillisenä liitteenä (Lukion opetussuunnitelman valtakunnalliset perusteet 2019, luku 4.4.) Suunnitelmassa määritellyjä toimenpiteitä sovelletaan lukion opiskelijoihin rike- ja häiriötilanteissa, joita ei saada sovittua muuten tai mikäli tilanne vaatii hallinnollisia toimia.

Suunnitelma on laadittu kiinteänä osana lukion opetussuunnitelmatyötä lukion kehittämisryhmässä. Suunnitelman luonnokseen on pyydetty kommentteja ja ehdotuksia lukion opiskelijakunnalta (hallitus) ja henkilökunnalta ja sidosryhmiltä (johtokunta, lakkautettu 2023). Tämän suunnitelman toimenpiteitä sovelletaan Laukaan lukiossa rike- ja häiriötilanteissa.

## 1. Yhteistyö viranomaisten ja huoltajien kanssa

Lukion ensimmäisen vuoden aikana sekä opiskelijoita että vanhempia perehdytetään lukiokoulutukseen, sen toimintatapoihin ja menettelyihin. Lukiolaisen huoltajille tarjotaan keskustelutilaisuutta yhdessä opiskelijan ja ryhmänohjaajan kanssa. Vanhempaintapaamiset ja – illat ovat kiinteä osa koulun yhteydenpitoa huoltajiin. Huoltajien kanssa monimuotoiset, toistuvat tapaamiset edistävät opiskelijan kouluviihtyvyyttä, hyvinvointia ja suovat mahdollisuuden tarttua sellaisiin tilanteisiin, jotka voivat aiheuttaa ongelmia opiskelussa tai johtaa syrjäytymiseen. Opiskelijoiden vanhemmille esitellään järjestyssäännöt ja erilaiset suunnitelmat, joilla opiskelijan hyvinvoinnista huolehditaan. Wilma-liittymä mahdollistaa kiinteän yhteydenpidon silloinkin, kun huoltaja ei pääse koulun järjestämiin tilaisuuksiin.

Ennaltaehkäisevässä tarkoituksessa tehdään yhteistyötä eri viranomaistahojen kanssa. Tärkeimpänä on oman koulun opiskelijahuollon henkilöstö, joiden kontaktit ulottuvat alueen sosiaali- ja terveystoimen monialaisiin yhteistyötahoihin. Heidän kautta opiskelijan asioita voidaan hoitaa tehokkaasti niiden viranomaisten kanssa, joiden toimialaan asia kulloinkin liittyy.

Sosiaalitoimen henkilöstön kanssa tehdään yhteistyötä opiskeluhuoltosuunnitelman mukaisesti lain edellyttämällä tavalla. Opiskeluhuoltosuunnitelmaan on kirjattu erilaisia menettelytapoja ennaltaehkäisevän työn kokonaisuudesta ja opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämisestä. Ennaltaehkäisevän työn muotoja kehitetään jatkuvasti.

## 2. Menettelytavat rike- ja häiriötilanteissa

Lukiolain (714/2018 ja 1217/2020) 40 §:n mukaan opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Lisäksi koulutuksen järjestäjän tulee suojata opiskelijaa kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä.

Opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. (Lukiolaki 165/2022, 40 §)

Oppilaitokseen ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä.

Lukiolain mukaan koulutuksen järjestäjän tulee hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut oppilaitoksessa sovellettavat järjestysmääräykset, joilla edistetään sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä oppilaitosyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Lukiokoulutuksen järjestäjällä on oikeus käyttää myös lukiolain mukaisia kurinpitotoimia. Laukaan lukion järjestyssäännöt löytyvät lukion verkkosivuilta.

## 3. Kurinpidolliset toimet

Lukio-opiskelijan velvollisuuksista säädetään lukiolaissa (Lukiolaki (714/2018), 30§) seuraavaa: Opiskelijalla on velvollisuus osallistua opetukseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä. Koulutuksen järjestäjä päättää opiskelijan poissaoloa koskevista menettelyistä. Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. Opiskelijan on käyttäytyttävä muita kiusaamatta ja vältettävä toimintaa, joka voi vaarantaa muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai oppimisympäristön turvallisuutta tai terveyttä.

Opiskelijan velvollisuudesta korvata aiheuttamansa vahinko säädetään vahingonkorvauslaissa 509/2004.

Opiskelija, joka häiritsee opetusta, rikkoo järjestyssääntöjä, käyttäytyy uhkaavasti tai vaarantaa turvallisuutta rangaistaan kurinpidollisesti opetustilanteesta poistamalla, kirjallisella varoituksella tai erottamalla oppilaitoksesta enintään yhdeksi vuodeksi. Oppivelvollinen voidaan kuitenkin erottaa oppilaitoksesta enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Oppivelvollisuuden suorittamisesta määräaikaisen erottamisen aikana säädetään oppivelvollisuuslain 8 §:ssä. Opiskelijan tuesta opetuksen epäämistilanteissa, epäämisen aikana ja opetukseen palatessa tehdään pedagoginen suunnitelma moniammatillisessa työryhmässä, joka kutsutaan koolle aina em. tapauksessa.

Lukiolain 43 §:n tarkoittama opiskelijan poistamismääräys luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta oppitunnin jäljellä olevaksi ajaksi, jossa opetusta annetaan, päättää oppituntia tai muuta opetustilaisuutta pitävä opettaja. Toimenpiteet tulee kirjata.

Opiskelijan määräämisestä poistumaan oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta päättää rehtori tai opettaja. Kirjallisen varoituksesta päättää rehtori.

Opiskelijan erottamisesta määrääjäksi päättää sivistyslautakuntaa edustava monijäseninen ryhmä. Erotetulle opiskelijalle tehdään opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan hänen opetuksensa toteutetaan ja oppimistaan seurataan erottamisen aikana. Opiskelijalle ja huoltajalle tulee varata tilaisuus osallistua suunnitelman laatimiseen.

Lukiolain 44 § kurinpitomenettelyn suhteesta syytteen vireilläoloon ja tuomioistuimen ratkaisuun on kumottu 1.8.2022 alkaen. Lakimuutoksilla on kumottu lakeihin sisältyneet kaksoisrangaistavuuden kieltoa koskevat säännökset. Opetustoimen sääntely ei jatkossa estä kurinpitomenettelyä, vaikka samasta teosta olisi vireillä syyte tai tuomioistuimen antama rikostuomio. Myös rikosoikeudellinen menettely on mahdollista aloittaa, vaikka teosta olisi määrätty oppilaitoksen sisäinen kurinpitoseuraamus.

Henkilöstö perehdytetään kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämiseen aina lukuvuoden alkaessa. Suunnitelman toteutumista ja vaikuttavuutta arvioidaan vuosittain lukuvuoden toiminnan arvioinnin yhteydessä.

## Opiskelijaa koskevat menettelytavat Laukaan lukiossa

| Toimenpide                                                                                                                                                                                    | Milloin                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Päätäjä                                                                                                                                                                                                                           | Menettelyssä huomioitava                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Kasvatuskeskustelu</b>                                                                                                                                                                     | 1) luvattomat poissaolot<br>2) tupakoi tai käyttää tupakkatuotteita, -jäljitelmiä tai tupakan vastikkeita kielletyllä alueella<br>3) oppitunnin häirintä<br>4) vilpillinen menettely, luntauksen yritys, plagiointi tms.                                                                                                                                                                                            | Ryhmänohjaaja/<br>opettaja                                                                                                                                                                                                        | Ryhmänohjaaja käy ohjauskeskustelun <b>ensimmäisellä</b> kerralla, kirjaa keskustelun ja ilmoittaa huoltajalle. Opiskelija ohjataan tarvittaessa kuraattorin/terveydenhoitajan keskusteluun.<br>Toistuva rikkomus → seuraamus kirjallinen varoitus: opiskelijalle selvitetään kirjallisen varoituksen merkitys.                                                                                                                                                                     |
| <b>Kirjallinen varoitus</b>                                                                                                                                                                   | 1) opetuksen toistuva häirintä<br>2) käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti<br>3) esiintyy päihteiden vaikutuksen alaisena oppilaitoksessa, oppitunneilla, koulussa tai koulun järjestämässä tilaisuudessa.<br>4) tupakointi tms. toistuva käyttö kielletyllä alueella vrt. yllä käyty keskustelu<br>5) menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo oppilaitoksen järjestystä toistuvasti                         | Rehtori                                                                                                                                                                                                                           | <b>Toistuva rikkomus</b> seuraamus kirjallinen varoitus:<br>- kurinpitorangeistukseen syynä oleva teko tai laiminlyönti yksilöitävä<br>-hankittava tarpeellinen selvitys<br>-varattava opiskelijalle tilaisuus tulla kuulluksi<br>-kuultava myös opiskelijan (alle 18 v.) huoltajaa.<br>- toimenpiteestä tulee antaa päätös<br><br>Muutoksen haussa huomioitavaa: Hallintolaki 49§ (434/2003). Valitus tulee tehdä 14 päivän kuluessa tiedoksisaannista                             |
| <b>Yksittäisen yo-kokeen tai koko tutkintokerran hylkääminen</b><br><br><b>Oikeuden menettäminen osallistua seuraavan tutkintokerran kokeisiin</b><br><br>(Laki ylioppilas-tutkinnosta, 15 §) | Koetilaisuuden häirintä, järjestyksen rikkominen: yksittäinen yo-koe hylätään. Jos toistuvaa, hylätään koko tutkintokerta. Jos teko erityisen vakava tai haitallinen, menettää myös oikeuden osallistua seuraavaan tutkintokertaan. Vilppi, sen yritys tai siinä avustaminen: kaikki tutkintokerran kokeet hylätään. Jos teko on vakava tai toistuva, menettää myös oikeuden osallistua seuraavaan tutkintokertaan. | Yksittäisen kokeen ja saman tutkintokerran kaikkien kokeiden hylkäämisestä päättää rehtori.<br><br>Oikeuden menettämisestä osallistua seuraavan tutkintokerran kokeisiin päättää sivistyslautakuntaa edustava monijäseninen ryhmä | - kurinpitorangeistukseen syynä oleva teko tai laiminlyönti on yksilöitävä<br>- kuultava kokeista ja hankittava muu tarpeellinen selvitys<br>-kuultava myös opiskelijan (alle 18 v.) huoltajaa.<br>- tulee antaa kirjallinen päätös<br>- päätös ilmoitettava mahdollisimman nopeasti myös Ylioppilastutkintolautakunnalle<br>Muutoksen haussa huomioitavaa: Oikaisuvaatimusviranomaisen on hallinto-oikeus (L 502/2019, 21 §), valitus tehtävä 14 päivän kuluessa tiedoksisaannista |

| Toimenpide                                                                                                                                             | Milloin                                                                                                                                                 | Päättäjä                                         | Menettelyssä huomioitava                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opetukseen osallistumisen epääminen (enintään 3 työpäivää)</b>                                                                                      | Jos opiskelijan käyttäytymisestä on olemassa uhkaa turvallisuudelle tai koulun toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti                                        | Rehtori                                          | Opiskelijalle tarjottava:<br>-mahdollisuus keskustella kuraattorin tai psykologin kanssa<br>- tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi<br>-muuta mahdollista tukea epäämisen aikana ja opiskelijan palatessa opetukseen<br>-toimenpiteistä ilmoitetaan sosiaalihuollon viranomaiselle<br>- toimenpide tulee kirjata                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Oppilaitoksesta erottaminen määrääjäksi, enintään vuodeksi</b><br><br><b>Oppivelvollisuuslain piiriin kuuluva opiskelija enintään 3 kuukaudeksi</b> | Jos teko tai laiminlyönti on vakava tai jos opiskelija jatkaa epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan                             | Sivistyslautakuntaa edustava monijäseninen ryhmä | Kurinpitorangeistukseen syynä oleva teko tai laiminlyönti yksilöitävä<br>-hankittava tarpeellinen selvitys<br>-varattava opiskelijalle tilaisuus tulla kuulluksi<br>-kuultava myös opiskelijan huoltajaa (alle 18 v.)<br>- erotetulle opiskelijalle tehdään suunnitelma, jonka mukaan hänen opetustaan ja oppimistaan seurataan<br>- tulee antaa kirjallinen päätös<br>-päättävä päätöksen täytäntöönpanosta ja erottamisen ajankohdasta<br><br>Muutoksenhaussa huomioitavaa: Hallintolaki 49§ (434/2003). Valitus tulee tehdä 14 päivän kuluessa tiedoksisaannista |
| <b>Eronneeksi katsominen</b>                                                                                                                           | Opiskelija, joka pätevää syytä ilmoittamatta on poissa opetuksesta yli 6 viikkoa, tai jos on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja. | Rehtori                                          | Kaksi kirjettä<br>1.kirjeessä annetaan tiedoksi mahdollisuus tulla kuulluksi<br>2. kirje on päätös eronneeksi katsomisesta. (Alle 18 v. huoltajalle tieto) Kirjeeseen liitetään erotodistus.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

## Häiritsevän tai turvallisuutta vaarantavan opiskelijan poistaminen

Lukiolain mukaan **rehtorilla ja opettajalla** on oikeus poistaa häiritsevä opiskelija luokkahuoneesta, muusta opetustilasta, koulun tilaisuudesta ja ylioppilaskokeesta. Rehtorilla ja opettajalla on myös oikeus poistaa oppilaitoksen alueelta opiskelija, joka ei poistu saatuaan tiedon 41 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetusta opetuksen epäämisestä.

Jos poistettava opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, **rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia opiskelijan poistamiseksi tarpeellisia voimakeinoja**, joita voidaan pitää **puolustettavina opiskelijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus** sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.

Rehtori ja opettaja voivat mainituissa tilanteissa toimia **yhdessä tai kumpikin erikseen**. Oppilaan poistamisessa **ei saa käyttää voimankäyttövälineitä**. Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tulee antaa **kirjallinen selvitys tapahtuneesta** koulutuksen järjestäjälle (sivistystoimenjohtaja).

Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään rikoslain [\(39/1889\) 4 luvun 6 §:n](#) 3 momentissa ja 7 §:ssä.

Toimijat: rehtori ja/tai opettaja → **tarpeellisia** voimakeinoja, **ei** voimankäyttövälineitä (ikä, tilanteen uhkaavuus, vastarinta) → kirjallinen selvitys tarvittaessa

## Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita

Rehtorilla ja opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa opiskelijalta 40 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielletty esine tai aine.

Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina opiskelijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain opiskelijan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettussa haltuunotossa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään [rikoslain 4 luvun](#) 6 §:n 3 momentissa ja 7 §:ssä.

### Lukiolaki 45 §

Toimijat: rehtori ja/tai opettaja → esineen tai aineen haltuun ottamiseksi tarvittavat voimakeinot, ei voimankäyttövälineitä (ikä, tilanteen vakavuus, vastarinta)

## Oikeus tarkastaa opiskelijan tavarat

Opettajalla ja rehtorilla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa opiskelijan mukana olevat tavarat, opiskelijan hallinnassa olevat oppilaitoksen säilytystilat sekä päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen 40 §:n 2 momentissa tarkoitetun esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos on ilmeistä, että opiskelijan hallussa on tällaisia esineitä tai aineita ja opiskelija pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole.

Opiskelijalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy.

Tarkastajan tulee olla opiskelijan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva. Opiskelijan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla.

Edellä 3 momentissa säädetystä tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.

Pykälässä säädetyt oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa myös ajan, jolloin opiskelija osallistuu annettujen säädösten nojalla laaditun suunnitelman mukaiseen koulutukseen tai toimintaan.

Toimijat: Opettaja ja rehtori → Ilmeistä, että esine tai asia, joka vaarantaa turvallisuutta → opiskelija kieltäytyy luovuttamasta → tutkitaan tavarat (sama sukupuoli, kaksi aikuista paikalla, opiskelija saa pyytää ”tukihenkilön” koulun henkilökunnasta.

### Lukiolaki 46 §

## Haltuun ottamisen ja tarkastamisen yleiset periaatteet

Edellä 45 ja 46 §:ssä tarkoitetut toimenpiteet on toteutettava mahdollisimman turvallisesti. Toimenpiteillä ei saa puuttua opiskelijan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Esineiden ja aineiden haltuun ottamisessa ja opiskelijan tarkastamisessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta.

Edellä 45 §:n mukaisten voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtori tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta koulutuksen järjestäjälle. Opiskelijan tarkastaminen ja esineiden ja aineiden haltuun ottaminen tulee kirjata. Haltuun ottamisesta ja tarkastamisesta on ilmoitettava alaikäisen opiskelijan huoltajille mahdollisimman pian.

### Lukiolaki 47 §

## Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen

Edellä 45 §:ssä tarkoitetut opiskelijalta haltuun otetut esineet ja aineet luovutetaan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle tai, jos opiskelija on täysi-ikäinen, hänelle itselleen. Esineet ja aineet tulee kuitenkin luovuttaa poliisille tai muulle laissa säädetylle viranomaiselle, jos opiskelijalla, tämän huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla ei lain mukaan ole oikeutta pitää niitä hallussaan.

Ennen luovuttamista esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti. Esineiden ja aineiden luovutus tulee järjestää mahdollisimman pian haltuunotosta. Haltuun otetut huumausaineet, ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat, ammukset ja kaasusumuttimet sekä räjähteet ja muut laittomat esineet tulee luovuttaa poliisille välittömästi. Opiskelijalle itselleen luovutettavat esineet ja aineet luovutetaan työpäivän päätyttyä.

Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa haltuunottoa koskevasta ilmoituksesta nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää. Esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen tulee kirjata.

Haltuunotto ja hävittäminen → turvallisesti, opiskelijan henkilökohtainen koskemattomuus ja yksityisyys turvattava mahdollisimman pitkälle → hienotunteisuus → kirjallinen selvitys koulutuksen järjestäjälle → ilmoitus alaikäisen huoltajalle

Esineiden luovuttaminen → säilytettävä huolellisesti → luovutettava mahdollisimman pian → tahot: poliisi, opiskelija itse, huoltaja haltuun otetusta tavarasta riippuen → luovuttaminen ja hävittäminen kirjattava

## 4. Periaatteet hallinnon yleisten oikeusturva-periaatteiden noudattamiseen kurinpitokeinoja käytettäessä

Sinä aikana, jolloin opiskelijaa vastaan on syyte vireillä yleisessä tuomioistuimessa, häneen voidaan kohdistaa myös oppilaitoksen kurinpitotoimia. Jos tuomioistuin on vapauttanut opiskelijan syytteestä, ei kurinpitomenettelyä saa aloittaa tai jatkaa samasta syystä, paitsi jos kyseessä on teko, joka ei ole rikos, mutta siitä voidaan kuitenkin rangaista kurinpidollisesti. Jos tuomioistuin on tuominnut opiskelijan rangaistukseen, hänelle voidaan samasta syystä määrätä myös kurinpitorangeistus.

Kurinpitokeinojen käytön tulee perustua asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin. Samanlaisista teoista tulee tekijästä riippumatta määrätä samanlainen seuraamus, kuitenkin siten, että tekojen toistuminen voidaan ottaa huomioon raskauttavana tekijänä. Kurinpitoseuraamusten tulee olla oikeassa suhteessa tekoon, eikä niitä saa käyttää asiaan kuulumattomassa tarkoituksessa, kuten esimerkiksi häpäisemistarkoituksessa.

## 5. Ohjeet kurinpitotoimen kirjaamista varten

Jos toimenpide tulee kirjata, asiaa hoitava opettaja/opettajat tai rehtori kirjoittavat tapahtumasta selvityksen. Selvitys tulostetaan ja sitä säilytetään rehtorilla olevassa kurinpitokansiossa.

Selvityksessä on käytävä ilmi ainakin seuraavat asiat:

- päivämäärä ja selvityksen tekijä/t
- opiskelija, johon kurinpitotoimenpide kohdistuu
- yksilöidään kurinpitotoimenpiteeseen johtanut tapahtuma/syy
- todetaan läsnä olijat
- kerrotaan mahdolliset jatkotoimenpiteet
- ilmoitetaan, kenelle kurinpitotoimenpiteestä tiedotetaan
- selvityksen tekijöiden allekirjoitukset

Kurinpitotoimenpiteet ja muu selvityksen sisältö lähetetään opiskelijalle Wilma-viestinä. Alaikäisen opiskelijan osalta Wilma-viesti lähetetään myös huoltajalle/huoltajille. Tietyissä tapauksissa, esimerkiksi jos opiskelija joudutaan tarkastamaan tai häneltä joudutaan ottamaan haltuun aineita tai esineitä, asiasta on ilmoitettava huoltajille mahdollisimman pian. Yhteyden otto tehdään tällöin puhelimitse, jos mahdollista.

Jos kurinpitotoimi on valituskelpoinen, asiasta tehdään kirjallinen päätös. Päätöksen tekee rikkomuksesta riippuen rehtori tai sivistyslautakuntaa edustava monijäseninen ryhmä.

## 6. Perehdyttäminen ja osaamisen varmistaminen

Henkilökunnan perehdyttäminen kurinpidollisten toimien käyttöön toteutetaan siten, että henkilökunnalla on uusin tieto kurinpidollisista asioista ja lainsäädännön uudistuksista. Henkilöstön osaamisen varmistamiseksi voidaan järjestää erillisiä koulutuksia. Tarvittaessa mahdollistetaan osallistuminen asiaan liittyviin ajankohtaiskoulutuksiin.

## 7. Tiedottaminen

Tästä suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja muista opiskeluun liittyvistä asioista tiedotetaan huoltajille ja opiskelijoille vuosittain lukuvuoden alussa. Rehtori huolehtii ryhmänohjaajien tiedottamisesta ja osaamisesta kurinpitoon liittyvissä asioissa. Lisäksi tämä suunnitelma löytyy Wilmasta (tiedotteet) ja koulun kotisivuilta.

## 8. Menettelytavat suunnitelman seurantaan sekä sen toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointia varten

Menettelytavat tämän suunnitelman seuraamista sekä toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointia varten ovat lähinnä määrällisiä ja asiasisällöllisiä kokonaisuuksia. Laukaan lukiossa seurataan toimenpiteiden kokonaismäärää, toistuvuutta ja rikkeiden syitä: kuinka paljon on tehty kurinpitotoimia hallintopäätösten mukaisesti ja mistä syistä ne on tehty. Lisäksi seurataan, onko yhdellä henkilöllä useita rangaistuksia vai riittääkö yksi kurinpidollinen keino ongelman ratkaisemiseksi ja rikkeen toistuvuuden ennaltaehkäisyksi.

Edellä mainitut anonyymit seurantatiedot käsitellään opiskeluhuoltoryhmässä.

### Järjestyssääntöjen noudattaminen

1. Järjestyssäännöt on tehty koko koulun yhteisiksi pelisäännöiksi. Niiden tarkoitus on varmistaa kaikkien yhteinen turvallinen ja viihtyisä oppimisympäristö. Järjestyssäännöt koskevat sekä fyysistä että virtuaalista toimintaympäristöä.
2. Järjestyssääntöjä sovelletaan kaikissa Laukaan lukio järjestämässä tilaisuuksissa niin koulurakennuksessa kuin sen ulkopuolella. Erillisohjeita voidaan antaa mm. ulkomaille suuntautuvilla opintoretkillä.
3. Järjestyssääntöjen rikkomisen seuraamuksista on säädetty lukiolaissa ja asetuksessa.

Käytännön ohjeita:

4. Jokaisen lukioyhteisön jäsenen tulee käyttäytyä asiallisesti, kunnioittaa toisen yksilöllisyyttä, omaisuutta ja oikeutta häiriöttömään opiskeluun. Tämä ohje koskee sekä fyysistä että virtuaalista toimintaympäristöä.
5. Lukiolain edellyttämällä tavalla opiskelijan tulee säännöllisesti osallistua opetukseen, jollei hänelle ole myönnetty siitä vapautusta.
6. Lukiossa työskennellään kunkin opiskelijan yksilöllisesti laaditun työjärjestyksen mukaisesti. Työsuunnitelma on päiväkohtaisesti Wilmassa, jota opiskelijan tulee seurata.
7. Opiskelija on velvollinen noudattamaan annettuja työturvallisuusohjeita oppitunneilla.
8. Jokainen opiskeluyhteisön jäsen on velvollinen pitämään koulun alueen ja ympäristön siistinä.
9. Koulun omaisuutta on käsiteltävä huolellisesti. Omaisuuden vahingoittamisesta tai katoamisesta seuraa korvausvelvollisuus.

Liite 1 Järjestyssäännöt kokonaisuudessaan ovat lukion Internet-sivuilla: [Linkki](#)